

France Podlipnik:

Jelarjevi čuvaji

Tista majska nedelja je bila pa že taka, kakor bi jo iz škatlice vzeli. Sonce se je opoldne uprlo na božji svet in vabilo na prosto. Ne oblačka ni bilo na nebu.

Tonč se je takoj po kosilu odpravil z Rusljem na pot. Slovo je bilo kaj tiho. Mati je še naložila v skledo pod kuhinjsko mizo obilo žgancev; nalašč jih je bila ta dan skuhala za Ruslja, da ne pojde lačen od hiše. Toda Ruselj je le malo počobodral. Oče Jelar je stal na pragu in je le mimogrede pobožal Ruslja po dolgem križu. Nato je stopil pod

fipo, stran se je obrnil in hudo mu je bilo.

Pokorno je Ruselj sledil Tonču na vrvi. Koračila sta počasi in zavila pod faro čez polje. Čisto sama sta bila na stezi.

»Tak, zdaj pa greš Ruselj,« — je prigovarjal Tonč. — »Na, skoči še enkrat!«

Zalučal je kamen čez potok in trato. A Ruselj se ni več zmenil za take norčavosti. Da, časih! Še pred par leti! Tedaj je bil uren ko pšica, za vsakim kamnom je drvel in vsako vodo preplaval. Zdaj je končano.

Tako sta molče korakala dalje. Celo uro hoda je do Skale. Spešila nista in vendar sta še dokaj kmalu pa oba zamišljena prišla na križpotje, kjer se od široke ceste odcepi kolovoz proti skalški vasi.

In tu — na križišču — se je prigodilo nekaj žalostnega. Ravno sta postala in je Tonček s pogledom prebiral med

belimi hišami na položnem griču, katera je Orozova. Tedaj se je stari dobri Ruselj vzpel na zadnji nogi, obe sprednji šapi pa je položil Tončku na ramo ni, kakor da ga hoče za slovo objeti.

Tonček se je zdrznil. Njegove začudene oči so se spogledale z Rusljevim. In te so bile tako otožne, tako prosočne...

V Tončku se je nemirno zgenilo srce.

Na glas je zajokal. Ruselj pa se je spet postavil na zemljo, kakor da vse odpušča svojemu mlademu prijatelju, kakor da vse pozablja, kar sta veselih ur preživela...

Tonč je opravil, kakor mu je bilo naročeno. Pismo je oddal, Ruslja zapustil in zdiral iz Orozove hiše. Vso pot je tekel in se nrijokal domov.

II. Pika in Karo in Tončeva junaštva

V prvem letu svojega življenja na Jelarjevi domačiji nista Tončeva nova dva psička doživela nikakega velevažnega dogodka. Kar tako na lepem, da nikdo ni vedel kdaj in zakaj, so ju krstili za Pika in Karo.

»Karo — Pika!« ju je zjutraj kličala Jelarjeva mati, ko je pomolzla. Pred le-

seno hišico blizu hleva, kjer sta rjavkasta zaspanca spala v gosti slami tesno drug ob drugem, je nalila latvico svežega mleka. Hitro sta pokukala na plan in se spravila k zajtrku. Dopoldne sta se kolikor toliko dolgočasila.

»Karo — Pik!« se je potem opoldne glasil prvi Tončev pozdrav, ko se je dečko vrnil iz šole. Še preden je odloži torbo za peč, je povaljal svoja ljuba prijatelja po tleh. Po kosilu se je pa začel neugnani ringaraja. Tonč je z njima uganjal norčavosti, kakor si jih le morete misliti »Káropik, Káropik!« je šlo vse popoldne okrog oglov in po sadovnjaku in po trati onkraj ceste.

Pa očetu Jelarju sta se znala tudi prikupiti debelušna priliznjena. Ko je proti večeru posedal pod lipo in z mirno zadovoljnostjo razmišljal o tem in onem sta se mu priplazila do copat in ga začela zanje neusmiljeno trgati, da se ju je komaj z roko otepal. E, to mu je bilo pa kar všeč.

Na jesen sta že lepo dorasla in zimo sta prespala tam, kakor poletje. V svoji leseni hišici blizu hleva.

»Naj se le utrdita. Mehkužen pes ni za čuvaja« je menil oče Jelar.

Nekoliko sta cvilila, ko ju je začel ščipati novemberski mraz. Ali Tonč jima se vrgel mehke ovsene slame, da sta počivala v svojem brlogu, kakor dva barona sredi mehkih perníc. In sta kmalu bila tako krepka, da sta okrog božiča v srebrno jasnih hladnih nočeh zdaj pa zdaj patroljirala okrog hiše in lajala v luno. Neko noč sta pregnala lisico, ki se je lačna prikradla že prav blizu kokošnjaka.

»To mi je všeč!« je dejal Jelar, ko je naslednje jutro natančno motril lisičje stopinje. Sledovi v snegu so kazali, da sta jo Karo in Pik še daleč onkraj sadovnjaka tirala v divji beg.

Odslej ju je imel oče Jelar še mnogo rajši in ju je gnal tudi s seboj na lov. Nu — bilo je kakor prejšnje čase: vračali so se z lavo vsi zadovoljni — toda brez plena. Ko je prišla pomlad, sta bila Karo in Pik že na dobrem glasu, kakor vsi njuni predniki na Jelarjevi domačiji. Ali zagrešila sta tudi neverjetne hudobije. In tega je bila kriva njuna mladostna norost in pa tovarišija s Tončem. Njega sta v dobrem in slabem ubogala na sam migljaj. Te šale so bile časih že kar nevarne.

Komaj dvesto korakov od Jelarjeve hiše je stala žebjarjeva »graščina«. Visoko in prečudno je bilo to poslopje

ob široki cesti. V prejšnjih časih, ko še ni stekla skozi dolino železna kača, je bila tu slovita gostilna, kjer so se ustavljali vozniki in poštarji. Obsežno poslopje je bilo trdno zidano, krito pa s slamo. Obdajal ga je lesen hodnik. Zgoraj so bile sobe za potnike, prav blizu zraven pa parna, kjer je bilo obilo prostora za krmo. Zadaj so bili hlevi, da so tudi popotni konjiči našli svoj počitek pri polnih jasljih.

Pa so prišli novi časi: lokomotiva je zdirljala mimo trga in zapiskala pogubo vsem takim furmanskim gostilnam. Propadla je tudi ta, ki o njej govorimo. Kupil jo je žebjar Gromada. Ur... je v njej kovačnico žebļev, za drugo se ni dosti brigal. Začeli so razpadati hlevi, krušil se je omet, v lesenem hodniku so rezale luknje, ker je veter izbijal trhle stranice. Zeleni mah je poganjal na slamnati strehi. Visoko pod svislimi so gnezdilj golobje, ki jim nihče ni bil pravi lastnik. Nad temačno parno so čez dan snivali mračniki — netopirji. Ponoči pa so se po hodniku in podstrešju preganjale neugnane mačke, da je daleč naokrog odmevalo njihovo mijavkanje. Neki pijanec se je celo obesil v veži te hiše. Zaradi vsega tega so ljudje govorili, da v tem poslopju straši in so zapuščeno hišo imenovali: žebjarjeva graščina.

Žebjar sam — čudak je bil bradát samotar in na glasu okrutneža. Oči so mu mrko sijale. Imel je mršavega konjička. Kupil ga je bil od ciganov in mu je — kakor je on sam pravil — privoščil dovolj dolgega ovsá; hotel je reči: biča. Ko se je vozil na sejme in je bedni konjič opešal na klancu, je žebjar Gromada na bič privezal oster žebelj...

Mesarjevemu psu, ki je pred kovačnico lajal vanj, je nekoč pognal žarečo podkev ob stegno.

In ko so ob drugi priložnosti požrešne pekove goske prigagale po cesti mimo kovačnice, jim je vrgel drobce kaljenega železa, ki so bili takšni kakor zrnje in so jih goske hlastno pogoltnile. V smrtnem boju so samo še zaplahutale in poginile onkraj široke ceste...

Tako je znal žebjar Gromada pokazati svojo hudobijo. Sam svoj je bil, z nikomer prijazen. Joj mu, kdor ga je razdražil. Pa so mu otroci vendar radi nagajali. Najhujši med mladimi izzivači je bil Tonč. Ob steni se je priplazil in mu zaloputnil težka vrata kovačnice. Nekoč je z lokom izstrelil pšico v žebjarjevo sajasto okno in utrl šipo — še

sreča, da ni žebjarja samega zadel v oko ali pa kam drugam. Žebjar mu je grozil in preklinjal. Oče Jelar je vse dobro slišal in je fanta zlasal, da še nikoli tako. Pa ni vse nič pomagalo.

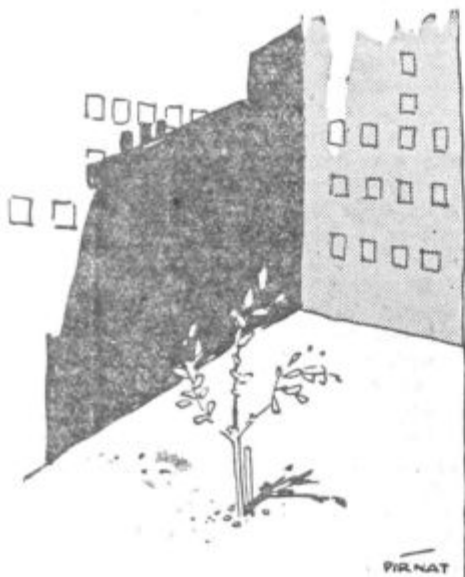
(Dalje prihodnjo nedeljo.)

Bogo Pregelj:

Zgodba o drevesu

V četverokot sivih, pustih stavb je bilo vkljenjeno golo dvorišče. Težki koraški so zmrzili nasuti pesek vse do srede, kjer je raslo drobno drevo. Borono je stegalo tri veje kakor šibe v višino. Leto za letom je poganjalo tenko plast svežega zelenja. Se celo v svetlo rdeč cvet je poskušalo vzbrsteti. Dan, dva so se razpletali zeleni listi. Potem so se zelo povесili v solčnih žarkih, ki so belo žgali z ravne svetle ploskve dvorišča. V nežni plasti je ležal prah na zelenje. Drevo je zaječalo: »Dušiš me, prah! Zakaj me dušiš?»

Skrbno je škrtal prah: »Ne žaluj, drevo! Presvetlo zeleno obleko si si naredilo. To ne gre in se ne spodobi. Vse dvorišče je sivo. Pokrivam, pokrivam!

Da boš lepo sivo drevo sredi sivega dvorišča, kjer stopajo sivi možje. Vse sivo! Sivo!»

Tako je šepetal prah in marljivo prekrival v vedno novih plasteh komaj vzbrstele liste, dokler se niso sklonili in ohlapno obviseli kakor kosi zmrznega sivega papirja. Drevo pa je ječalo in poganjalo vse višje tri ravne veje, da bi vsaj z vrhom preseglo prah. Ko so se raztegnile čez dvorišče vijo-

lične večerne sence in je zadišalo od daleč po rosnih travnikih, je razklenilo drevo svoje liste, da bi jih rosa umila. Na dvorišče ni nikdar padala rosa.

Novič je bila pomlad. Prvo solnce je ožajaje drselo po golih vejah in trkalo, da so otekali popki in drug za drugim zeleno pokali. Sredi rjavih, lepeših luskin so ležali listi še vsi zviti in zmečkani. Niso se prav drznili, da bi se razmeknili in razklenili. V solčnih žarkih je bilo še vse preveč trpkosti zimskih mrazov in v kotih dvorišča so umazano mežikali kupi poslednjega snega. Tedaj je sedel na srednjo vejo par slavcev. Samec si je obrisal pot s čela: »Hvala bogu, da sva srečno prispeła. Kar dobro čutim pot v perutih.«

Samica je skrbelo: »Kaj bo, če ne najdeva primerne kraja za gnezdo. Da bi dosti okrog letala, se mi ne da.«

V hrepenenju se je streslo drevo od korenin pa do vrhnjih vršičkov, kakor bi zadel vanj nenaden veter. Tiho prošnjo je zašepetalo slavcema: »V moji rogovili si spletita gnezdo. Skrbno vas ju bom čuvalo. Nič več ne bom samo.«

Milujoče je podrgnil slavec z glavo po veji, potem pa prizanesljivo dejal: »Prav lepa hvala za vabilo. Rad bi ga sprejel, ker imaš pripravno rogovilo. Toda preveč samo si. Nikjer ni okrog tebe zelenih senc. Naprej morava v gozd.«

Slavca sta zletela. Za njima je sklonilo drevo svoje veje. Vanje ju je hotelo zaplesti, da bi ga ne pustila samega. Više sta vzprhnila slavca. Preko strehe sta se pognala in izginila. Samo je ostalo drevo sredi sivega dvorišča. Trdo je kluvalo v njem: Samo, samo, samo!

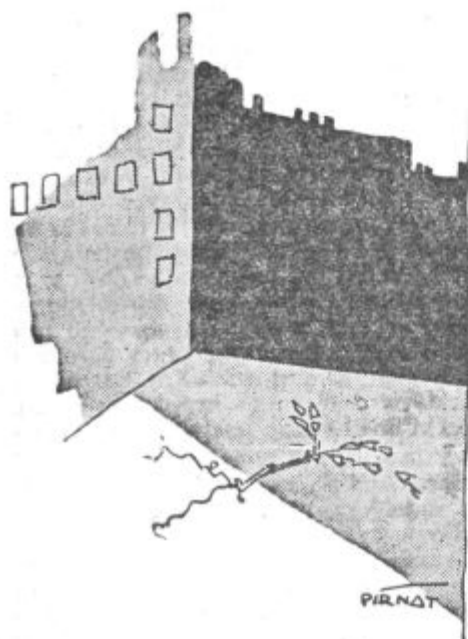
Za cunjastimi oblaki je izginilo solnce. Čez sleme je planil veter. Žvižgaje se je zapletel v veje. Vil jih je in se posmehoval: »Hoho, mlado drevo, neumno drevo, kaj počneš samo sredi dvorišča. Pojdi v gozd! Pojdi v gozd! Tam so tvoje vrste. Tu je prah! Prah!»

Z glavo se je zaril v prah in ga metel s polnimi prgišči okrog sebe, da je napolnil kakor siv oblak vse dvorišče. Sikaje je bičalo drevo zrak in škripaje vpraševalo: »Kako naj pridem do gozda? Kako? Kako?»

»Neumno si, mlado drevo. Kaj vprašuješ? Dokler bodo tvoje korenine tičale v zemlji, se ne boš moglo nikdar dvigniti na pot.«

»Pa hočem, hočem!« je vedelo drevo. Nič več ne bo stalo sredi praznega dvorišča. Onstran sivih hiš stoji gozd.

Drugo ob drugem se vrste v njem drevesa. Z drobnimi vejami se božajoč sklepajo, s slokimi belimi debli rasto drugo ob drugem. Sama drevesa. Vsa

polna so zelenja. Ko je večer, so njihovi vrhovi polni dišeče rose. Brez prestanka si šepčejo žalostne in vesele pesmi.

Drevo se je skrčilo. Kakor napeta struna je počila prva korenina. Žgoča bolečina je spreletela drevo do vrha. Pa to mora biti. Drevo bo šlo z vetrom v gozd.

Tam v gozdu so zelene sence. Nikjer ni prahu, da bi dušilo liste, ko se razpletajo k luči. Visok vrh si bo nadelo drevo. Vse zelenje bo na njem vzbrstelo, ki je zvenelo v praznih letih sredi prašnega dvorišča. Na vsch vejah se bodo odprle svetlo rdeče dišeče oči, ki so vselej brez plodu počrnela. Kakor da ga je zapadel rožnat cvet, bo dehtelo sredi gozda.

V drugo se je pretegnilo drevo. Jedko ga je zvala bolečina, ko se je vtrgala druga korenina. Drevo je jočalo: »Boli, boli do srca!«

Brezsrčno ga je oponašal veter: »Boli bolili! Takšna ste, drevesa. Čim slabije se vam godi, tem globlje požene te korenine. In potem stočete in vekate, da se ne znate presaditi!«

Kakor pijano je omahovalo drevo v vetru. Pozabilo je, da stoji sredi karniškega dvorišča. V gozdu je. Okrog njega šepčejo drugi. Na široko je razpelo rogovilo. V njej varno leži gnez-

do. Kakor v naročju. Slavca gnezdita v njem. Tri drobna jajčeca leže v gorki dlani gnezda. Kam sta odletela slavca. Jajca se bodo shladila in bodo zgnila. Kje sta slavca? Vihar ju je zagrabil v svoje tenke roke in ju odnesel, kdo ve kam.

»Vrni mi slavca, da se gnezdo ne shladil« je zakričalo drevo in se poglajalo za vetrom. Ostro se je zlomila poslednja korenina. Veter je dvignil drevo do slemena. Pomel ga je v tenkih, okrutnih rokah in ga spustil z viska nazaj na dvorišče.

V divjih vrtincih je vrel prah. V debelih plasteh je posipal zlomljene veje. Marljivo je hitel in skrbljivo škropotal: »Vse sivol Vse sivol Vse sivol...«

Tega pa vendar ne morem

Ze dolge tedne sta sanjala Mirko in Anica o obisku pri teti Pavli ob morju. Z mamico štiri tedne sama ob morju — tega si še misliti nista mogla. — »Anica je že precej velika,« je menila mati, »zato bo lahko na Mirka pazila.« To seveda ni bilo težko, saj je imela že dvanajst let, Mirko pa komaj šest. Anica je bila pametna, toda imela je veliko napako. Bila je nad vse strahopetna. »Tega pa ne morem.« Tako se je zmeraj opravičevala in kar popisati ne moremo, česa vsega ni mogla. Če je bilo treba pri telovadbi držati stojo, če je morala iti z Mirkom na trg ali k stari mami za rojstni dan povedat pesmico, zmerom je tako odgovarjala in se zraven še cmerila.

Seveda je mamica pred odhodom na pot zagrozila, da jo pošlje k stari mami v Maribor, če bo med potjo spet tako plašna! Zato je Anica sveto obljubila, da se bo dostojno in pametno vedla kakor pristoji odraslemu dekletu. Toda že prvi dan na vročem obrežju se je začel s tem, da se je Anica bala seznaniti se z otroki, ki so se okrog nje igrali. Sedela je v pesku blizu mame in gledala za njimi. »Pojdi vendar k njim in vprašaj jih, ali se ne bi igrali,« ji je svetovala mati. »Mamica, tega pa vendar ne morem,« je bil edini odgovor in Anica je ostala, kjer je bila. Mirko s svojim rdečim čebričkom se je pa takoj z njimi seznanil in le njemu se je morala Anica zahvaliti, da ni ostala ves dan sama na pesku.

Sicer se je pa zelo trudila, da bi mamicini pomagala in svojo obljubo držala. Toda to ni bilo tako lahko. Enkrat je čula: »Anica, skoči v restavracijo in po-

vej natakarkju, da bomo pili kavo za mizo v levem kotu.« — »Toda, mamica, tega pa...« Dalje Anica ni prišla, zakaj mamičin pogled je preveč obetal. Počasi, počasi je krenila Anica v restavracijo. S pobešenimi rokami in sklonjeno glavo je obstala pri vohu na vrt kjer so poskakovali natakarkji. In prav gotovo bi bila tam počakala do druge-

ga zajtrka, da je ne bi bil ogovoril prijazni lastnik:

»Nu, mlada gospodična, kaj bo?« Takrat je Anica do ušes zardela. »Jaz.. mi... naši... mamica vpraša, ali bomo lahko danes jedli pri mizi v desnem kotu?« je naposled izdala iz sebe. Sicer se je še zmotila, je povedala, še narobe mizo, toda mati je bila zadovoljna.

Mirko in Anica sta ves dan brodila po vodi, ki jima je segala komaj do kolena, toda mati je velela, da bi se Anica naučila plavati. Tako je morala v plavalno šolo, kjer jo je učiteljica držala na vrvi in kmalu je že precej dobro plavala. Le skakanje z deske ji je težko šlo in Anica se ni mogla za to odločiti. Drhtela je in se tresla in s svojim obupanim »tega pa vendar ne morem,« je premotila celo učiteljico, da ji ni bilo treba skakati. Mirko in Anica sta najrajši opazovala čudovite, vitke, bele jadrnice, ki so drsele po gladini kakor ptice. Najrajši sta sedela blizu pristanišča na klopi. Nekega jutra sta bila spet tam, ko je privozil mimo lep čoln in se pripravil, da pristane. »Anica, Anica, poglej!« je vzkliknil Mirko in preden se je Anica zavedla, je že hitel po brvi. Anica je tekla za njim, toda bil je tako daleč, da je pred njo prišel do jadrnice. Splezal je skozi tramove ob ograji, čeprav je Anica za njim klicala, izgubil ravnotežje in se zvrnil v vodo. Preden se je kdo izmed gledalcev spomnil, je Anica skočila za

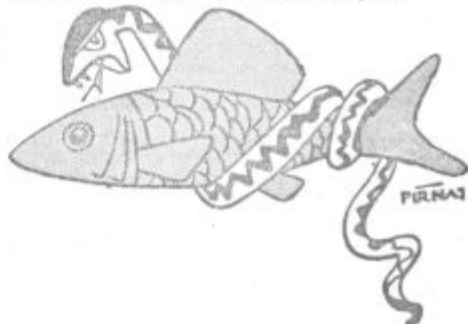
bratom. Komaj ga je še ujela za hlačnico. Z eno roko ga je krčevito držala, z drugo pa se je oklepala tramu. Dolgo tako ne bi bila mogla zdržati, toda eden izmed ljudi na jadrnici je takoj skočil v vodo in brez težave se mu je posrečilo prinesiti otroka na suho. Anica se je oklepala Mirka in oba sta tulila kakor za stavo. Vsi navzoči so ju tolažili in hvalili Aničin pogum. Ko so otroka, ki je od njiu kar teklo, privedli k materi in ji povedali o Aničnem junaštvu, je bila vsa iz sebe. Da je to storila njena mala, bojzljiva Anica? Da, Anica je dokazala, kaj more, če hoče. Za nagrado je dobila škatlo čokolade in nikdar več ni govorila: »Tega pa ne vendar ne morem.«

Kača in riba

Armenska bajka

Kača in riba sta sklenili med seboj prijateljstvo. »Sestra,« je rekla kača ribi, »vzemi me na hrbet in pelji me malo po morju!«

»Dobro,« je odgovorila riba, »sedi na moj hrbet, peljem te: ogledala si boš vsaj, kakšno je naše morje.«

In kača se je ovila okrog ribe in riba je odplavala na morje. Ko sta prepluli komaj košček namenjene poti, je naenkrat pičila kača ribo v tilnik. »Sestra, zakaj me pa ščiplješ?« je riba vprašala. »To je bil samo slučaj,« je odgovorila kača.

Plavali sta še košček poti in kača je ribo spet pičila. »Sestra, zakaj me pa ščiplješ?« je vprašala riba. »Sonce mi je zmešalo glavo,« je odgovorila kača.

Plavali sta spet še košček poti in kača je novič ribo pičila. »Sestra, zakaj me vedno ščiplješ?«

»Je že taka moja navada,« je kača odgovorila.

»Tudi jaz imam svojo navado,« je riba odvrnila in se potopila v globino. Kača se je zadušila in vtopila. »Taka je moja navada,« je rekla riba. **Cv. K.**

Kaj pišejo Jutrovčki?

Mnogokrat je alkohol povzročitelj ubojev, pretefov, prepilov in mnogih slabih lastnosti človeške družbe. Grozno življenje čaka tistega, ki se je vdal opojnim pijačam. Spominjam se, kako si je pred leti neki mož na žalosten način končal svoje mlado življenje zaradi pijančevanja. Zapustil je ženo in tri majhne nepreskrbljene otroke v največji bedi. Ali ni to strašen greh? Zatorej, dragi Jutrovčki, zatrajmo alkohol in vse njegove sužnje z vsemi našimi mladimi silami!

Adela Krupan, uč. II. razr. real. gimnazije v Ptuju.

Nekoč sem šla s svojo mamico na izprehod. Srečali smo družino, ki jo je bilo kar žalostno gledati. Dva dečka sta vodila vzinjenega očeta za roke in ga podpirala, da ni padel. Za njimi je šla žena vsa blede in drobna z dojenčkom v naročju. Ljudje so se ustavljali in gledali ta prizor in ženi so tekle solze iz oči. Dečka sta se posmehovala in ko je oče vkljub njuni pomoči padel, sta se na ves glas smejala, med tem ko je oče kiel in psoval. Najbr-

že sta tudi dečka z očetom popila v gostilni kozarec vina! Meni se alkohol stуди in še bolj se mi stуди pijanec, najbolj pa otrok, ki pije opojne pijače!

Mravljice Milotina, uč. II. razr. real. gimn. v Mariboru.

Dragi „Jutrovčki“!

Z današnjim dnem zaključujemo svoj natečaj. Veselili smo se, da ste nam poslali toliko lepih dopisov, in da se vsi odpovedujete opojnim r'čam. Tako je prav! Če se boste držali svojega sklepa, bodo postali iz vas pravi možje in dobre žene, in vas bo domovina lahko vesela. Tako je rekel stric Matic, ko je čital vaše dopise.

Druge nedeljo bomo priobčili imena nagrajencev in obenem bomo objavili tudi nov natečaj!

Uredništvo »Mladega »Jutra«.

Miši in izreki znamenitih mož o alkoholu

Kdor je prvi varil pivo, je bil kuga Nemčije. Prosil sem Boga, da bi uničil vsako izdelovanje piva. Dostikrat sem preklinjal prvega pivovarnarja. Z izdelovanjem piva gre v nič toliko ječmena, da bi vsa Nemčija lahko od nje ga živila.

Luther.

Pivo napravi ljudi neumne, lene in nesposobne.

Bismarck.

Čaša piva je sovražnik genija.

Hebel.

Od žganja človek zbolí, od piva postane neumen.

Lang.

Po sedmih letih preizkušanja trdim: trezen človek pridobi na duševni delavni moči, na finosti in hitrosti razumevanja, na bistrosti in ravnotežju občutkov in razpoloženja, na sposobnosti uživanja in na življenjski sreči — tudi če je bil prej zmeren pivec alkoholnih pijač.

Forel.

Prav delavec, ki zasluži svojo skorjo kruha z delom mišic, ubija s pijačo ta najzanesljivejši vir svoje moči.

L. aepelin.

Slednji požirek žganja ti ukrade del moči, pameti, časti in zdravja.

Batut.

Ze dvajset let živim brez kapljice alkohola. Mislim, da tudi pri najtežjih delih in največjih naporih lahko vzdržiš brez alkohola.

Livingstone.

Kot športnik sem proti alkoholu, kot socialist sovražim vino, tega največjega sovražnika delavske vzgoje.

Leonida Bissolatti.

Alkohol je zloben goljuf ubogega človeka, in kdor ga od nje odvrača, mu je prijatelj.

A. Bauer.

Pijanstvo je vladar vsega zla.

P. P. Njegoš.

Pijanci rode pijance.

Plutarh.

Sekajte slive in gradite šole.

Knez Mihael.

Če zdravnik, učitelj ali vzgojitelj tuđi v današnjih razmerah — trpi ali celo svetuje, naj ljudje pijejo alkoholne pijače, vas vara in izvršuje zločin.

Masaryk.

Pred vsem duhovni bi morali delati za treznost. Oni, ki so poklicani, da ljudi uče besed življenja in da jih vzgajajo v krščanski morali, bi morali

prvi dati dober zgled. Zato bi morali duhovni z besedo in delom storiti vse, da bi izgnali pijanstvo iz Kristovega hleva. Morali bi bili zgled popolnih abstinentov, da bi se na ta način ognili nevarnosti, ki izvirajo iz alkohola za cerkev in državo.

Papež Leon XIII.

Industrija alkoholnih pijač je postala pretnja javnemu življenju in kviri politiko.

Mac Donald.

Naposled je ugotovljeno, da je alkohol v količini, kakor ga uživa velik del naših sodobnikov, strup, in to strup, ki ruši človeško energijo in s tem vse človeštvo.

Clemenceau.

Zakaj ne pijem? Ker hočem svoje možgane še bolje izrabiti. ne jih pa zastrupiti.

Edison.

Da se navdušim, mi ni treba vina.

J. J. Rousseau.

Meni je alkohol, tudi v majhni meri in katerikoli obliki, popolna ovira pri delu.

Paul Bourget.

O, ko bi mogli v narodu uničiti žejo po opojnih pijačah! V letu dni bi se ohranilo več človeških življenj kakor jih v stoletju uniči vojna.

J. Chamberlain.

Ko bi jaz po velikih preizkušnjah prišel še enkrat do oblasti, bi bilo moje prvo vprašanje za vsakogar, kdor hoče priti v državno službo: »Ali si abstinent?«

T. Jefferson.

Alkohol ubija pravo ljubezen.

Masaryk.

Uničenje alkoholizma je brezpogojna zahteva za obnovu Francije. Obnova plemena je brez tega dela nemogoča.

Herriot.

Nikdar nisem iskal pesniškega navdahnjenja v čaši. Opajam se z mislimi, ne z vinom.

Rapissardi.

Ne, ni upanja, da bi se žganje moglo vrniti. Narod moje države ve, da mu je brez alkohola bolje.

Ford.

Pijanec je slab roditelj. Zelo težko bo vzgojil otroke, ki bi ostali na pravi poti.

Platon.

Če se človek od skrbi in bede napije, svojo bedo še poveča.

Lippschütz.

Nihče te ne pritiska in ne tlači, o svobodni državljani in mešan?... Ali te mar ta bedasti polič ne tlači?... Nobena božja moč te ne more tako pritegniti nase in odtujiti, kakor te drži in vlada polič. Suženj si svojih lastnih živalskih strasti in teh vražjih steklenia, ki so v njih razne pijače. In ti se hvališ s svojo svobodo, ti popolni tepec!

Carlyle.

Družinsko ognjišče je moč naroda. Napredka v vseh smereh nič tako zelo ne podpira, kakor sreča za družinskim ognjiščem. In tej sreči je največji sovražnik — pijančevanje.

Lord Beakonsfield.

Dostikrat se lahkomišno sklicujemo na ono malo število ljudi, ki so pili in vendar doživeli starost, in ne mislimo na ogromno število ranjenih in mrtvih: — na one vodenične bolnike in jetičnike, na duševno bolne, na osirotele in zločince, ki pokrivajo bojišče tega uživanja.

Sonderegger.

Tega še ne veste

Krokodilove solze

Vsakdo pozna izraz »krokodilove solze«. Pod tem izrazom razumemo solze, ki ne prihajajo od srca. Ali krokodil sploh joka? Ne, še krokodilovih solz ne pretaka! Angleški raziskovalec M. Lindsay Johnson je hotel to stvar preiskati in dognati. Napravil je dosti poizkusov in o tem pred kratkim poročal v nekem londonskem dnevniku.

Poskušal je s krokodilj vse, da bi jih pripravil do joka. Poslužil se je celo čebule, ki najbolj draži na solze. Vbrizgnil je krokodilom v oči mešanico soli in čebule, vendar o solzah ni bilo sledu. Krokodil je med vsemi bitji najmanj dovzeten za solze. Zato si zapomnite: krokodil ne joka in torej tudi krokodilovih solza ni!

Rebus

Nova vozila

Na zamrzli morskí gladini pri Helsingforsu prevažajo potnike s sanmi, ki jih noganja proneler.

V Franciji imajo avtobuse na železniškem tiru.

Nov poizkus je avtomobil, ki bo imel namestu štirih koles le eno.

Lestvica

	1	2	3	4	5
I					
II					

1. rodilnik od »Elza«, 2. otok med Korsiko in apeninskim polotokom, 3. pritok Zapadne Morave, 4. zločin, 5. perzijska visoka planota. I. O. Župančičeva pesem, II. pokrajina pod Gorjanci, kjer se je še ohranilo jurjevanje.

Rešitev ugank

1. Štirje pogrebci, ko nesejo mrliča.
2. Avtomobil. Štirji mrtvi — kolesa, eden živ — šofer.

3. Jug
ura
trava
resje
ovca
voz
čovelj
kolo
iskra.

Stile za male

»Bratec, odreži dva kosa kolača, in večjega daj svoji sestri!«

»Prosim, sestra, odreži ti oba kosčka in daj večjega svojemu bratu!«

*

Učitelj: »Mihec, ali mi lahko poveš kako lastnost vode?«

Mihec: Če se z vodo umivamo postane črna!

*

Kozamurnikovi sedijo pri kosilu. Nankrat vstane Janezek in se kar trikrat zaporedoma prekopicne po tleh. Starši so ogorčeni. »Kaj naj to pomeni?« zavpije oče.

Janezek sede na svoj prostor in mirno odvrne: »Pozabil sem namreč zdravila v steklenici pretresti, preden sem jih vzel, zato sem jih zdaj pretresel v trebuhu.«

Križanka »Mlin«

Vodoravno: 2. Ptič, 4. Začimba, 6. Priprava za čiščenje, 7. Beseda, ki označuje vsak tekoči dan.

Navpično: 1. Melje zrnje v moko, 2. Divja mačka, 3. Kmečko orodje, 4. Prilov, 5. Del obraza.

Rešitev križanke »Mlin na veter«

Navpično: 1. mlinar, 2. Ina, 3. aht, 6. pol, 7. ara, 8. Ind, 9. SOS, 10 Uh, 11. Po, 13. RK, 14. da.

Vodoravno: 2. ila, 4. Nil, 5. Ant, 6. Paris, 10. upor, 12. nord, 15. Holandska.

